

edito

De nieuwe milieuvergunning

De milieuvergunning vervangt zowel de exploitatievergunning als de reeks specifieke vergunningen voor bepaalde activiteiten. Deze groepering van de verschillende vergunningen houdt voor de bedrijven een aanzienlijke tijdswinst in, maar het dossier dat de aanvrager moet invullen wordt veel complexer en het is belangrijk dat zijn aanvraag volledig is om ontvankelijk te worden verklaard.

Bovendien is de huidige milieuwetgeving onderworpen aan een proces van continue verbetering dat de bedrijven verplicht om op de hoogte te blijven van de evoluties en de nodige correcties aan te brengen.

Op dit vlak wordt de reeks ISO 14000-normen een onmisbare tool. Onder andere:

- de norm ISO 14001: Milieuzorgsystemen – Eisen en richtlijnen voor gebruik
- de norm ISO 14020 : Milieu-etiketteringen en verklaringen – Algemene principes
- de norm ISO 14031 : Milieumanagement – Bepaling van milieuprestaties – Leidraad
- de norm ISO 14040 : Milieumanagement – Levenscyclusanalyse: Principes en raamwerk
- de norm ISO 14050 : Milieu – Verklarende woordenlijst

De milieuaudits vinden plaats volgens ISO 19011: Richtlijnen voor het uitvoeren van kwaliteits- en/of milieumanagementsystemen.

Bovendien handelt het technisch rapport ISO/TR 14062 over de integratie van de milieu-aspecten in het ontwerp en de ontwikkeling van producten.

Vervolg op pagina 3 ►►►

Duurzame ontwikkeling: het nieuwe milieubeleid verzoenen met de behoeften van de toekomstige generaties

In 1983 werd duurzame ontwikkeling door de Commissie Brundtland, ontstaan naar aanleiding van de Conferentie van Rio en opgericht als onafhankelijk orgaan, als volgt gedefinieerd: "een plan voor de ontwikkeling van een ecologisch beleid dat voldoet aan de behoeften van de huidige generatie, zonder evenwel de behoeften van de toekomstige generaties in het gedrang te brengen". De toepassing ervan moet in de eerste plaats kaderen in een logica van rechtvaardigheid, ecologisch en economisch houdbaar zijn voor de planeet en voortgezet kunnen worden door de toekomstige generaties.

In 1997 heeft de OESO (Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling) het begrip "duurzame consumptie" officieel en op nauwkeurige wijze gedefinieerd als "het gebruik van diensten – en van producten die ermee samenhangen – dat beantwoordt aan de basisbehoeften en resulteert in een betere levenskwaliteit, terwijl tegelijkertijd het gebruik van natuurlijke hulpmiddelen en toxische producten evenals vervuilende uitstoten en vervuilende afvalstoffen beperkt worden tijdens de levenscyclus van de dienst of het product, zodat de behoeften van de toekomstige generaties niet in het gedrang komen."

In een rapport over de levenscyclus van de

producten, gepubliceerd op 8 december 1998, stelde de Europese Commissie de volgende definitie voor: "Een duurzaam product bestaat erin een dienst of een product aan te reiken waarvoor de milieu-impact beperkt is tot het minimum, rekening houdend met de

Vervolg op pagina 3 ►►►

ISO 14001: besparingen en een duurzaam imago voor uw bedrijf

De beperking van de afvalproductie die resulteert uit het ISO 14001-systeem is op twee vlakken gunstig voor het bedrijf: het bedrijf voldoet aan de wettelijke vereisten en kan tegelijkertijd besparen. Zo kunnen we bevestigen dat milieuvriendelijkheid leidt tot een verbetering van de rentabiliteit – een stelling die bevestigd wordt door onze ervaring in tal van activiteitensectoren.

De overeenstemming met de ISO 14001-norm consolideert het imago van het bedrijf en draagt bij aan de instandhouding van zijn competitiviteit op lange termijn. De klanten zijn zich immers steeds meer bewust van de milieuproblemen en richten zich tot bedrijven die kunnen bewijzen dat ze deze problematiek beheersen. ISO 14001 wordt onmisbaar voor bedrijven die nieuwe markten willen veroveren.

De verantwoordelijkheid van het bedrijf ten opzichte van het milieu

De decreten en verordeningen met betrekking tot de milieuvergunning hebben tot doel de bescherming te garanderen tegen de gevaren, de hinder of de ongemakken die een installatie of een activiteit rechtstreeks of onrechtstreeks kunnen veroorzaken voor het milieu of voor de gezondheid en de veiligheid van de bevolking, met inbegrip van de gezondheid en de veiligheid van iedereen die zich in de buurt van een installatie bevindt zonder er beschermd te zijn in de hoedanigheid van werknemer.

Rechtstreekse aansprakelijkheid

Inzake vervuiling is het essentieel dat een bedrijf de juridische risico's van zijn activiteit meet om erop te anticiperen en om ze te beheren. Hiervoor moet het bedrijf beschikken over de nodige tools om de negatieve effecten te meten

en systemen in te voeren om deze te neutraliseren. Het is belangrijk heel waakzaam te zijn. De vroegere vergunningen zijn immers vaak onvolledig: ze houden geen rekening met de veranderingen die verband houden met de aankoop van nieuwe apparatuur of met de technische evolutie. Waakzaamheid is des te meer geboden aangezien de milieuvergunning nu ook betrekking heeft op activiteiten die in het verleden niet in aanmerking kwamen maar nu een nieuwe vergunning kunnen vereisen.

Objectieve aansprakelijkheid

Het bedrijf moet er zich van bewust zijn dat alle verrichte aankopen onderworpen zijn aan de wetgeving om vervuiling tegen te gaan. Bij de aankoop van een terrein met het oog op de uitbreiding van de activiteiten zal het bedrijf bij-

voorbeeld verplicht zijn de site te saneren als er in een later stadium bodemvervuiling wordt vastgesteld. Daarom moet het bedrijf vóór elke aankoop over de nodige garanties beschikken met betrekking tot de overeenstemming van het goed met de vereisten op het vlak van milieubescherming.

Verzekeringsdekkingen

Het bedrijf moet natuurlijk in regel zijn op het vlak van verzekeringen ten opzichte van derden, en vooral ten opzichte van zijn eigen personeel. Ingeval van schade of brand kunnen de verzekeringsmaatschappijen zich tegen het bedrijf keren als de installatie die de ramp veroorzaakte geëxploiteerd werd zonder de vereiste vergunning. Bovendien houden de maatschappijen vaak rekening met de ISO 14001-certificatie bij de berekening van de premies.

De milieuwetgeving: steeds strenger

Recyclage van elektrische en elektronische apparatuur

Sinds 1 juli 2001 voorziet een nieuwe wetgeving de recyclage van elektrische en elektronische apparatuur zoals grote en kleine huishoudtoestellen, elektronische producten voor vrijetijdsbesteding en – sinds 1 juli 2002 – elektrische uitrusting. De recyclage levert al onmiddellijk resultaat op: minder sluikstorten en vervuiling, minder afval en minder verspilling.

De fabrikanten en invoerders van elektrische en elektronische apparatuur hebben de v.z.w. Recupel opgericht met het oog op de recuperatie en de recyclage van de apparatuur en uitrusting. De oude toestellen worden verwerkt in het kader van de milieubescherming. De schadelijke componenten worden afzonderlijk verwerkt en geneutraliseerd. Uit de resterende materialen worden de grondstoffen gerecupereerd: ijzer, koper, glas, plastic enz. Dit wordt dan opnieuw gebruikt voor de fabricage van andere toestellen.

Als resultaat van een regeringsbesluit en een overeenkomst tussen de gewestelijke instanties, de fabrikanten en de invoerders wordt een recyclagebijdrage geïnd bij de aankoop van een nieuw toestel. Deze bijdrage staat borg voor de toekomstige recyclage van het aangekochte toestel, om het milieu te beschermen en verspilling en vervuiling te voorkomen.

Op Europees vlak zijn op 13 februari 2003 meer algemene Richtlijnen van kracht geworden. Deze Richtlijnen, die tegen 13 augustus 2004 omgezet moeten worden in de nationale wetgeving, hebben dezelfde doelstelling: de hoeveelheid afval van elektrische en elektronische apparatuur beperken, en tegelijkertijd gemeenschappelijke

regels opstellen voor de interne markt om te voorkomen dat de handel belemmerd wordt. De Richtlijnen zijn van toepassing op een lange lijst van producten, zowel voor huishoudelijk als voor industrieel gebruik, op basis van de EEE-definitie (Electrical and Electronic Equipment) : grote huishoudapparatuur, kleine huishoudapparatuur, IT- en telecommunicatie-uitrustingen, apparatuur voor het grote publiek, verlichtingsmateriaal, elektrisch en elektronisch gereedschap, speelgoed, vrijetijds- en sportuitrusting, medische apparatuur, monitoring- en controle-instrumenten, automaten.

CEBEC neemt actief deel aan de werkzaamheden rond de interpretatie van de wettelijke documenten, zoals de Richtlijnen betreffende afval van elektrische en elektronische apparaten WEEE (Directive on Waste Electrical and Electronic Equipment) en betreffende de beperking van het gebruik van bepaalde gevaarlijke stoffen in elektrische en elektronische apparatuur RoHS (Directive on the Restriction of the use of certain Hazardous Substances in electrical and electronic equipment). CEBEC kan u dan ook informatie verstrekken over de laatste stand van zaken op dit vlak.

Groencertificaten

Een Koninklijk Besluit van 16 juli 2002 dat van kracht wordt op 1 juli 2003 heeft tot doel het gebruik te promoten van elektriciteit die geproduceerd is op basis van hernieuwbare energiebronnen, ook " groene elektriciteit " genoemd. Er worden groencertificaten toegekend aan de elektriciteitsproducenten op basis van hun productie groene elektriciteit en van de verwezenlijkte reductie van de CO₂-uitstoot. De netbeheerder is op zijn beurt verplicht om de groencertificaten

aan te kopen bij de leveranciers van groene elektriciteit die dit aanvragen, tegen een minimale prijs die bepaald wordt naargelang de productietechnologie.

Solderen zonder lood

In de nabije toekomst zullen de Europese Richtlijnen het gebruik van lood verbieden bij elektrotechniek, en meer bepaald bij het solderen. Er is onderzoek verricht om vervangingsoplossingen met een vergelijkbare prijs en vergelijkbare mechanische kwaliteit te vinden. Er zijn een reeks legeringen ontwikkeld, meer bepaald op basis van koper, zilver en zink.

Verpakkingen en verpakkingsafval

In de onderstaande tabel ziet u de nieuwe doelstellingen die de Europese Commissie heeft voorgesteld voor de periode van 2001-2006 en die een verhoging inhouden ten opzichte van de vorige periode. Deze doelstellingen zijn bepaald na overleg met vertegenwoordigers van de betrokken industrieën, milieu-NGO's, consumenten en andere betrokken partijen.

	1996-2001		2001-2006	
	Min.	Max.	Min.	Max.
Recycling	25%	45%	55%	70%
Globaal percentage van de recycling-waardering	50%	65%	60%	75%
Specifieke stoffen				
Glas	15%		60%	
Papier/karton	15%		55%	
Metalen	15%		50%	
Kunststoffen	15%		20%	

Wie, wanneer, hoe?

Wie moet een milieuvergunning hebben?

De milieuvergunning is verplicht voor elk bedrijf. De wetteksten zijn gebaseerd op de Europese Richtlijnen die omgezet zijn in de Belgische wetgeving, in wetten en Koninklijke Besluiten op nationaal niveau en in gewestelijke verordeningen en decreten.

In België valt het milieubeheer onder de bevoegdheid van de gewesten. Naast de algemene wetgeving zijn er ook specifieke exploitatievoorwaarden die bepaald zijn door gemeentelijke of gewestelijke instanties. De toepassingsmodaliteiten van de milieuvergunning worden bepaald door de gewesten, naargelang hun specifieke aspecten. In het Waalse en het Vlaamse gewest, waar tal van industrie-complexen aanwezig zijn, ligt de nadruk op de lucht- en bodemverontreiniging. Het Brusselse gewest spitst zich o.a. toe op de beperking van de geluidshinder.

De bedrijven zijn opgesplitst in drie categorieën op basis van de aard en de omvang van hun invloed op het milieu. De specifieke verplichtingen van deze drie categorieën zijn gedefinieerd in klassen waarvan het aantal verschilt naargelang van het gewest, en dit kan een probleem vormen voor bedrijven met vestigingen in twee of drie gewesten.

Wanneer moet een milieuvergunning aangepast worden?

De aanpassing is vereist in de volgende gevallen:

- Indienstelling van een nieuwe installatie
- Verplaatsing van een installatie
- Indienstelling van een vergunde installatie na de door de overheid vastgelegde termijn
- Opnieuw indienststellen van een installatie die gedurende twee opeenvolgende jaren niet in werking was
- Verdere uitbating van een installatie waarvan de milieuvergunning ten einde loopt
- Verdere uitbating van een installatie die al of niet onderworpen is aan een milieuvergunning maar die in een hogere klasse ingedeeld wordt

Vóór elke verandering of uitbreiding die resulteert in een wijziging van de elementen in de aanvraag voor de milieuvergunning en vóór de herexploitatie van een gesloopte installatie of een installatie die tijdelijk buiten gebruik werd gesteld omwille van een reden die verband houdt met de exploitatie, moet de exploitant deze omstandigheden melden aan de bevoegde instantie. Deze bevoegde instantie beschikt over een wettelijke termijn om te bepalen of er een nieuwe vergunningsaanvraag moet worden ingediend.

Voor meer informatie surft u naar de volgende sites:

Brussels Hoofdstedelijk Gewest:

<http://www.ibgebim.be>

Waals Gewest:

<http://www.environnement.wallonie.be>

Vlaams Gewest: <http://www.emis.vito.be>

Toekenning van een milieuvergunning

In het algemeen wordt de aanvraag ingediend bij de gemeente waar de exploitatiezetel zich bevindt.

Procedure:

- 1 Indienen van de milieuvergunningsaanvraag
- 2 Bezoek ter plaatse door de bevoegde overheid en nazicht van het dossier
- 3 Openbaar onderzoek bij de bevolking o.a. aangekondigd m.b.v. aanplakbiljetten
- 4 Advies van de vergunningscommissie:
 - Gemeente • Ruimtelijke ordening • Leefmilieu • Economische ontwikkeling
 - Monumenten en natuurgebieden
 - Bestendige deputatie (indien nodig)
- 5 Besluit en toekennen van de "milieuvergunning" onderworpen aan strenge exploitatievoorwaarden. De overheid die een milieuvergunning toekent heeft steeds het recht om de vergunning op te schorsen of in te trekken indien de uitbater de vastgelegde voorwaarden niet naleeft
- 6 Controles en opzicht door de bevoegde overheden

►►► Duurzame ontwikkeling (vervolg p.1)

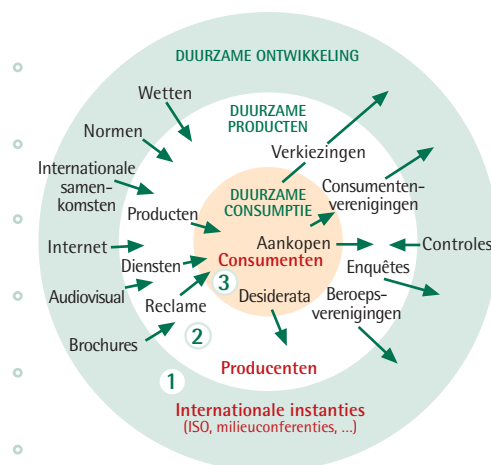
- volledige levenscyclus; een duurzaam product komt tegemoet aan de algemene huidige behoeften en de productie ervan brengt de behoeften van de toekomstige generaties niet in het gedrang."

Uit deze wereldwijde, planetaire visie vloeien een volledige reeks acties voort die onder andere door de Staten opgenomen zijn in de wetgeving. Voor België vermelden we het Federaal Plan inzake Duurzame Ontwikkeling en het in aanmerking nemen ervan door de Gewesten.

De drie zones van de duurzame ontwikkeling en hun interacties

Internationale instellingen zoals ISO willen met hun normatieve acties zowel de consumenten als de producenten tevredenstellen. Het onderstaande schema toont de bestaande interacties tussen de internationale instanties en de producenten, alsook tussen de producenten en de consumenten.

Jean-Marie COESENS

Zone 1: De internationale instanties sensibiliseren de producenten en de consumenten

Zone 2: De producenten moeten met de desiderata van de consumenten en de eisen van de internationale instanties rekening houden

Zone 3: Enquêtes bij de consumenten en de overheden, de beroeps- en vakverenigingen, tonen elementen aan die tot bij de wetgever doordringen

►►► edito (vervolg p.1)

ISO 14001 is een betrouwbaar systeem dat u de nodige elementen aanreikt om in regel te zijn met de wet en dat u helpt om op de hoogte te blijven van en u aan te passen aan de wettelijke evoluties. ISO 14001 staat niet alleen borg voor bedrijfsbesparingen en voor de veiligheid van uw bedrijf – het is ook een tool waarmee u nieuwe markten kunt aanboren. Onze referenties inzake milieucertificatie bestrijken een brede waaier van activiteitensectoren. Raadpleeg ons!

Ronan MAQUESTIAU

ISO 14001

een gedegen antwoord op de wetgeving

De milieuwetgeving wil vervuilende afvalstoffen in de natuur vermijden. Dankzij een proces van continue verbetering worden steeds meer domeinen aangepakt, en voor elk domein worden de vereisten steeds strenger. Vandaag hebben alle bedrijven er belang bij om het ISO 14001-systeem voor milieuzorg na te leven.

De norm ISO 14001, waaraan de normalisatie-instellingen van ons land meewerkten, beantwoordt aan de vereisten van de wetgeving, vooral op het vlak van het proces voor continue verbetering. ISO 14001 is een gestructureerde benadering om milieudoelstellingen te bepalen en om ze te realiseren en er het bewijs van te leveren. Zo bewijst u eigenlijk dat u de impact van uw activiteiten op het milieu beheerst.

De invoering van ISO 14001 bestaat erin te controleren of de maatregelen die u al hebt getroffen in overeenstemming zijn met de normen en ze indien nodig te verbeteren. Als u er nog niet helemaal bent, komt u ongetwijfeld al aardig in de buurt van ISO 14001.

Op Europees niveau bevat het beheersysteem van de Europese Unie - EMAS II (Eco-

Management and Audit Scheme) - de internationale norm ISO 14001 als centraal element van het milieubeheer dat aanbevolen wordt door de Europese Unie.

De rol van CEBEC

Op het vlak van milieucertificatie bezit CEBEC de accreditatie BELCERT ISO 14001 nr. 048 EMS. Om op een flexibele manier tegemoet te komen aan de certificatiebehoeften van de bedrijven, kan CEBEC een gezamenlijke ISO 9001 + ISO 14001 + VCA/LSC-certificatie realiseren.

Invoering van milieuzorg

Als certificatie-instantie moet CEBEC volkomen onpartijdig zijn. Daarom moet het bedrijf zelf de invoering van zijn milieuzorgsysteem garanderen.

Om u te helpen met deze invoering, kunt u een beroep doen op de diensten van een gespecialiseerde consultant.

Vervolgens kan CEBEC uw milieumanagement na een audit certificeren volgens de norm ISO 14001.

Milieucertificatie: de methodologie van CEBEC

Het certificatieproces voor "Milieuzorgsystemen" van CEBEC begint met een informatiefase waarin de reikwijdte en de inhoud van de certificatie gedefinieerd worden, met een raming van de termijn en de kosten. Daarna volgen nog verschillende stappen: het onderzoek, de certificatie en de opvolgingsaudits.

Preaudit

Op vraag van het bedrijf, de instelling of de industrieel kan een niet-verplichte voorafgaande milieuaudit uitgevoerd worden, om snel een globaal zicht te krijgen op de mate waarin het milieuzorgsysteem dat aanwezig is in het bedrijf voldoet aan de ISO 14001-normen. Dankzij de resultaten van de pre-audit kunnen de betrokkenen bepalen of er aanzienlijke aanvullende maatregelen vereist zijn voordat de certificatieaudit zelf van start kan gaan.

Certificatieaudit

De certificatieaudit verloopt in twee fasen. In de eerste fase worden de handleiding voor milieuzorg en het milieubeleid van het bedrijf geëvalueerd ten opzichte van de ISO 14001-norm. In de tweede fase wordt gecontroleerd of het milieubeleid van het bedrijf doeltreffend wordt toegepast. De audit is van toepassing op alle diensten met betrekking tot het milieu.

Als het bewijs geleverd is dat het milieuzorgsysteem op alle vlakken voldoet aan de norm ISO 14001 en dat de toepassing ervan geen enkele aanzienlijke niet-conformiteit inhoudt, dan kan het ISO 14001-certificaat afgeleverd worden voor een periode van drie jaar. Er worden regelmatig opvolgingsaudits georganiseerd om de juiste toepassing van de belangrijkste punten van de ISO 14001-norm te controleren en indien nodig correctieve acties te ondernemen. Na afloop van de geldigheidsduur van het certificaat is een herevaluatie vereist. De reikwijdte van de audit voor de "hercertificatie" hangt af van de resultaten van de opvolgingsaudits.

Hebt u vragen ?

Neem contact op met ons!

CEBEC Systems Certification - Environment

J.M. Coessens

Tel. 02/ 556 00 59 - Fax. 02/ 556 00 36

E-mail: jcoessens@cebec.be

Website: www.cebec.be

CEBEC: onze activiteiten

Competentiedomein "Systemen"

Milieubeheer: Accreditatie BELCERT, ISO 14001: 1996 (nr. 048 EMS)

Kwaliteitsbeheer: Accreditatie BELCERT, ISO 9001: 2000 (nr. QS 003)

Veiligheid, Gezondheid, Milieu:

Veiligheid van de werknemers op hun werkplaats en milieubescherming. Accreditatie BELCERT VGM VCA/LSC (nr. 047 VCA)

Competentiedomein "Producten"

Het merk CEBEC garandeert de conformiteit van het elektrisch materiaal met de Belgische normen en het A.R.E.I.: installatiemateriaal, kabels en draden, ..., huishoudapparatuur, informatietechnologie, alarmsystemen, medische uitrusting, verlichting, ...

Op Europees vlak kent CEBEC de volgende merken en certificaten toe: HAR (leidingen, draden en kabels, elektrische geleiders),

ENEC (verlichting en componenten, transformatoren, switches, IT-apparatuur), EMEDCA (medische apparatuur), LOVAG (industriële laagspanningsapparatuur), KEYMARK (elektrische huishoudapparaten), EMC (elektromagnetische compatibiliteit).

Activiteiten van de laboratoria van CEBEC

Leidingen (draden, kabels, buizen, snoeren, ...), installatiemateriaal (schakelaars, stopcontacten, connectoren, contactstoppen, beschermingskoffers, ...), beschermingsmateriaal (zekeringen, stroomonderbrekers, automatische differentieelstroominrichtingen, ...), vermogenmateriaal (relais, ...), informaticamateriaal (PC's, printers, scanners, schermen, ...), elektronisch materiaal, meetapparatuur, huishoudapparatuur, verlichting, transformatoren, elektronisch materiaal voor het grote publiek (TV, CD-spelers, video's, hifi, versterkers, ...), condensatoren, alarmsystemen voor inbraakbeveiliging, brandbeveiligingsapparatuur.